

Katri Ojala

10.10.2024

Dnro 001/81/2024

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönnä 7.10.2024

HE 124/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Akava ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Akava toteaa seuraavaa.

Akava pitää myönteisenä, että nuorten pääsy ammatilliseen kuntoutukseen ilman sairaus- tai vammadiagnoosia säilytetään. Akava kiinnittää huomiota siihen, että nuorten ammatilliseen kuntoutukseen on tehty melko hiljattain muutoksia. Myöskään aiempien muutosten pidempiaikaisia vaikutuksia ei ole ehditty vielä arvioida.

Esitettyjen muutosten seurauksena sosiaaliturvaetuuksien varassa elävien ja kuntoutustarpeessa olevien nuorten toimeentulon on arvioitu heikentyvän. Toimeentulotuen painottuessa korostuvat puolestaan kannustinvaikutukset. Akava kiinnittää huomiota myös siihen, että taloudellisen tuen heikentyminen saattaa heikentää kannusteita osallistua kuntoutukseen, millä saattaa puolestaan olla pidemmällä aikavälillä myös kustannusvaikutuksia, jos tarpeellinen palvelu jää toteutumatta. Esimerkiksi kuntoutuksen hyödyn arvioinnin mukaan Nuotti-valmennukseen osallistuminen lisäsi nuorten työkykyä ja paransi elämänlaatua.

Akava kiinnittää huomiota myös esityksen vaikutuksiin kuntoutuspalveluja tuottaviin palveluntuottajiin. Akava korostaa, että nuorille tarjottavien kuntoutuspalvelujen pysymisestä laadukkaina ja saavutettavina tulee huolehtia.

Akava katsoo, että sosiaaliturvarahastojen säästöjen kanavointi muualle julkiseen talouteen rikkoo vakiintuneita vakuutusperiaatteita.

Akava ry:n puolesta

Katri Ojala
johtava asiantuntija